


An aerial photograph showing a town in the foreground with a prominent church tower, and an industrial area with smokestacks and wind turbines in the background under a sunset sky. The image is overlaid with a blue and green graphic design.

**WERKEN AAN EEN DUURZAME,
VEILIGE EN GEZONDE
LEEFOMGEVING**



Vormgeving: Indrukwekkend, Heerhugowaard
Fotografie: Michiel Wijnberg

© Omgevingsdienst Noorzeekanaalgebied.

Een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving

Zegt u wel eens dat u in het Noordzeekanaalgebied woont? Waarschijnlijk niet. Het is de naam die wij gebruiken voor ons werkgebied. Dit bestaat uit drie provincies en acht gemeenten, waaronder die van u.

In dit gebied verlenen wij vergunningen op het gebied van bodem, bouw en milieu. En we controleren of bedrijven zich aan de milieuregels houden. Doen ze dit niet, dan treden we op.

In deze tweede editie van ons publieksjaarverslag blikken we terug op 2022. Het jaar begon met een belangrijk moment: in januari ondertekenden we het Energiebesparingsakkoord. Hierin staan afspraken over energiebesparing bij ruim 15.000 bedrijven. In 2050 wil Noord-Holland klimaat-

neutraal zijn. Energiebesparing in de industrie- en dienstensector is daarbij cruciaal. Verder hebben we bij meerdere bedrijven de vergunningen aangescherpt, waaronder die van Tata Steel. De staalproducent moet de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen terugdringen. Ook hebben we ons hard gemaakt voor scherpere milieuregels, gericht op het beperken van gezondheidsschade.

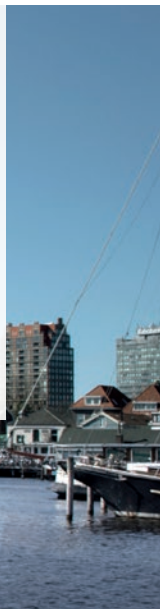
Het Noordzeekanaalgebied is een bedrijvig gebied, waar industrie en woningen vaak dicht bij elkaar liggen. Dit betekent dat overlast snel op de loer ligt. Stank, stof of geluid van een bedrijf heeft een negatieve invloed op de gezondheid. Het is daarom belangrijk dat bewoners overlast bij ons blijven melden. Om dit zo makkelijk mogelijk te maken, hebben we afgelopen jaar een meldingenapp gelanceerd. Hiermee is overlast melden een fluitje van een cent.

Foto: Kato Tan



Wij zetten ons elke dag met hart en ziel in voor u en alle inwoners van het Noordzeekanaalgebied, want iedereen heeft recht op een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving.

Loes de Maat,
directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied





VOOR DE INWONERS VAN HET NOORDZEEKANAALGEBIED

In het Noordzeekanaalgebied wordt het steeds drukker: meer industrie, meer mobiliteit en een forse woningbouwopgave. Ontwikkelingen die impact hebben op de kwaliteit van de leefomgeving. Bewoners, werkgevers, werknemers en recreanten: iedereen heeft er baat bij dat de regio veilig en leefbaar is en blijft. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied speelt daarbij een belangrijke rol. Ons doel: het waarborgen en beschermen van een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving voor de inwoners van ons werkgebied.

Vergunnen, controleren en handhaven

Vergunningen verstrekken en controleren, op het gebied van milieu, bodem en bouw is de kern van ons werk. Dit doen we namens acht gemeenten (Amsterdam, Amstelveen, Aalsmeer, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad) en drie provincies (Noord-Holland, Flevoland en Utrecht). Met daarbij altijd de focus op ons doel: het waarborgen en beschermen van een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving.

Gespecialiseerde kennis

De Omgevingsdienst heeft veel kennis in huis over bijvoorbeeld geluid, luchtkwaliteit, omgevingsveiligheid, tunnels, circulaire economie en energiebesparing. Daarom denken we vaak mee over de ruimtelijke plannen. Wat past er in een bepaald gebied aan bedrijvigheid, infrastructuur en bouw? En welke gevolgen heeft dat voor de leefbaarheid in de nabije omgeving? Ook adviseren wij overheden over wat er nodig is om de samenleving te verduurzamen.

MELD OVERLAST BIJ ONS

Meldingen van overlast door stank, stof of geluid zijn heel waardevol: dit helpt ons gericht onderzoek te doen naar de oorzaken. Via overlast.odnzkz.nl of per telefoon: 088 567 0200 kun je eenvoudig een melding doen. Wij onderzoeken dan waar de overlast vandaan komt. Is het duidelijk welk bedrijf de overlast veroorzaakt? Dan beoordeelt de inspecteur of het betreffende bedrijf de regels naleeft. Bij overtredingen kunnen wij actie ondernemen.

OPRICHTING OMGEVINGSDIENSTEN

In totaal kent Nederland 29 omgevingsdiensten. Aanleiding voor de oprichting vormde de vuurwerkramp in Enschede en de nieuwjaarsbrand in Volendam. Onderzoek naar de toedracht toonde aan dat de regelgeving van de verschillende instanties niet goed op elkaar was afgestemd. Het organiseren van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op het gebied van de leefomgeving moest beter en op afstand van het bestuur. De omgevingsdiensten zijn onafhankelijke, regionaal werkende organisaties waarin kennis en kunde is gebundeld.

**“gecontroleerd
ontgassen verkleint
de milieuvervuiling
aanzienlijk”**

Narda van Leeuwen

“gecontroleerd ontgassen verkleint de milieuvervuiling aanzienlijk”

HALT AAN UITSTOTEN SCHADELIJKE DAMPEN DOOR SCHEPEN

Na het lossen van de lading van tankschepen blijven vaak restladingdampen in het ruim achter die gevaarlijk zijn voor mens en milieu. Hoewel het niet mag, worden deze dampen al varend in de buitenlucht gebracht. 'Varend ontgassen' heet dat. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied baant de weg voor een milieuvriendelijk alternatief.

Narda van Leeuwen is samen met haar collega Dick Jansen de gangmaker achter het terugdringen van de milieuvervuiling door schadelijke dampen uit tankschepen. "Voortaan kunnen de restladingdampen op een veilige manier aan de wal worden verwerkt."

Ruim gevuld met benzinedamp

"Na het afleveren van bijvoorbeeld benzine is het ruim gevuld met benzinedamp", legt Narda uit. "Die damp wil men graag kwijt. Dit gebeurt door de luiken open te zetten en met een grote ventilator de dampen de buitenlucht in te blazen. Dit is slecht voor de luchtkwaliteit, voor de gezondheid van omwonenden en voor mensen die op de schepen werken."

Niet wachten op Den Haag

"Het probleem van varend ontgassen speelt landelijk, maar we wilden niet op Den Haag wachten", vertelt Narda. "We hebben uit eigen beweging de bal opgepakt. Vervolgens hebben we intensief samengewerkt met de provincie Noord-Holland en Havenbedrijf Amsterdam." De oplossing: gecontroleerd 'stilliggend' ontgassen. "Dit verkleint de milieubelasting aanzienlijk, omdat met een installatie de dampen gecontroleerd worden verwijderd en verwerkt. De juridische mogelijkheden om schepen gecontroleerd te ontgassen hebben we in kaart gebracht. De eerste ontheffing voor gecontroleerd ontgassen op een openbare kade in Westpoort hebben we in 2022 afgegeven en de weg naar gecontroleerd ontgassen ligt er."

Nieuwe stappen

Intussen gaat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied door met het maken van nieuwe stappen, geeft Narda aan. "Zo onderzoeken we of het mogelijk is of het gecontroleerd ontgassen ook binnen de brandstofterminals kan gebeuren. Vooral juridisch is dit een puzzel. Maar we werken vol vertrouwen aan een succesvolle uitkomst, met uiteindelijk een betere bescherming van de leefomgeving en het milieu."

Nicky Hoebe en Tim Herkink:

“Het is belangrijk dat bewoners begrijpen hoe we tot onze besluiten komen”

UITSTOOT VAN VERVUILENDE STOF MOET OMLAAG

Begin 2022 kwam aan het licht dat Norit in Zaandam te veel naftaleen uitstoot, een giftige stof. Daarop legde de Omgevingsdienst Noordzeekanaal een dwangsom op van € 500.000 met de opdracht aan het bedrijf om direct maatregelen te treffen. Vergunningverleners Nicky Hoebe en Tim Herkink zaten er bovenop.

Norit produceert actieve kool uit cokes. Dit product wordt gebruikt om onzuiverheden uit allerlei producten te halen, ook uit water en lucht. De Omgevingsdienst is op zich tevreden over het milieubeleid van het bedrijf. Nicky: "Norit loopt weliswaar niet voor de muziek uit, maar probeert wel degelijk aan de milieunormen te voldoen. Dat neemt niet weg dat omwonden regelmatig te maken hebben met geuroverlast. "Eén van de grondstoffen is teer", geeft Tim aan. "En dat ruik je als de fabriek in bedrijf is. Weliswaar staat het bedrijf op een bedrijventerrein, maar aan de overkant van de straat staan woningen. Het is een ongelukkige situatie."

Zorgelijk

Helaas speelt er meer dan alleen geuroverlast. Uit onderzoek blijkt dat Norit in 2022 de norm voor het lozen van naftaleen heeft overschreden. Dit is een kankerverwekkende stof die je niet ruikt. Nicky: "Met het opleggen van een dwangsom verplichtten we het bedrijf maatregelen te nemen om de overschrijding te beëindigen. Norit heeft vrijwel direct werk gemaakt van het verminderen van de uitstoot van naftaleen. Er is dus al resultaat geboekt, maar helaas nog niet voldoende."

Norit heeft aan de Omgevingsdienst extra tijd gevraagd voor onderzoek naar andere mogelijkheden om de uitstoot naar beneden te brengen, bijvoorbeeld door de bouw van een nieuwe installatie. Uit navraag bij de GGD blijkt dat het huidige uitstootni-

veau niet onmiddellijk tot verhoogde gezondheidsrisico's in de omgeving leidt. "Daarom is besloten om het bedrijf tot 1 november 2023 de tijd te geven om de fabriek aan te passen", vertelt Nicky. "Hiervoor hebben we een maatwerkbesluit gemaakt. Dit geeft Norit de gelegenheid om andere technische maatregelen toe te passen om wel aan de norm te voldoen."

Contact met omwonenden

Vanaf het eerste moment heeft de omgevingsdienst de omwonenden zo goed mogelijk geïnformeerd over het proces en de genomen stappen. "Wij vinden het belangrijk dat de bewoners begrijpen hoe we tot onze besluiten komen", vervolgt Tim. "Het maatwerkbesluit hebben we toegelicht tijdens een bijeenkomst. Ik vond het een leerzame ervaring om direct met hen in gesprek te zijn. Dat maken wij als vergunningverlener niet zo vaak mee." Tijdens de bijeenkomst vroegen omwonenden of het besluit niet wat eenvoudiger kon. Nicky besloot daarom een publieksvriendelijke versie te maken.

"Input bewoners waardevol"

"De input van de bewoners is heel waardevol voor ons. Wat mij betreft gebruiken we deze aanpak ook in andere zaken die op ons bordje liggen."

**‘Het is je taak
een zo goed
mogelijk
besluit af te
geven’**

Nico Damhof: “De emissie van ammoniak en geur is fors verlaagd”

FORSE VERLAGING UITSTOOT AMMONIAK CACAOFABRIEK

Dankzij de nieuwe vergunning gaat de uitstoot van ammoniak en geur van de Zaanse cacao­fabriek Ofi (voorheen Olam) fors omlaag. Dit sluit aan bij de afspraken in het Schone Lucht Akkoord. Voorop staat het voorkomen van milieuhinder voor de omgeving.

“Cacaobedrijf Ofi is één van de grootste uitstoters van ammoniak in Nederland”, vertelt Nico Damhof. Als vergunningverlener stond hij aan de wieg van de aangescherpte vergunning. Een flinke klus, want er spelen verschillende belangen. “Aan de ene kant heb je de omwonenden en milieuorganisaties die zeggen dat we meer moeten doen om de hinder te verminderen. Op haar beurt wil het bedrijf dat we rekening houden met het economisch bedrijfsbelang en dat ze voldoende tijd krijgen om maatregelen te nemen.”

Nieuwe vergunning

Het vergde kortom de nodige inspanning om tot een geactualiseerde vergunning te komen. “Als vergunningverlener is het je taak om zo’n goed mogelijk besluit af te geven waarmee een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving is geborgd”. Na veel overleg met alle partijen is de vergunning van cacao­bedrijf Ofi in 2021 door de omgevingsdienst verleend.

In de vergunning is de verplichting opgenomen tot het stapsgewijs verlagen van de emissies van met name ammoniak. “In 2022 heeft Ofi de eerste grote maatregel genomen waardoor onder meer de uitstoot van ammoniak fors is verlaagd. “Daardoor is ook de geuruitstoot behoorlijk verminderd.” Ofi zal vanwege de vergunning nog meer maatregelen nemen om de emissies verder af te laten nemen.

SCHONE LUCHT AKKOORD

Het doel van de milieuwet- en regelgeving is om gevolgen voor het milieu door de bedrijfsactiviteiten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. “Het maximaal verlagen van de uitstoot sluit daarnaast goed aan bij het Schone Lucht Akkoord dat gemeenten zoals Zaanstad, provincies en het Rijk hebben getekend. Het akkoord houdt in dat er inspanning moet worden verricht om de emissies verder te verlagen. Aan ons is het de taak om dit uitgangspunt in de vergunning vast te leggen. We kijken dan naar de best beschikbare technieken die kunnen worden toegepast. Voorop staat voor ons het zoveel mogelijk voorkomen van milieuhinder naar de omgeving.”

‘Hergebruik en recycling moet voorop komen te staan’

Arjen Snijder: “Je wilt uiteindelijk naar nul kilo gestort herinzetbaar afval”

HERBRUIKBAAR AFVAL STORTEN IS NIET VAN DEZE TIJD

Ieder jaar weer belanden er in ons land honderdduizenden tonnen herbruikbaar afval op de stortplaats. Dat moet anders, dachten adviseur afval Arjen Snijder en zijn collega's. Zij brachten het probleem in kaart en zochten de samenwerking op met andere omgevingsdiensten. Dat leidde tot een flinke vermindering en meer bewustzijn. “Beter gebruik van afval staat nu veel meer in de kijker.”



Eigenlijk vindt Arjen 'herbruikbaar afval' niet de juiste term. "Ik noem het liever 'herinzetbaar afval'. Het gaat namelijk om materiaal dat vrijkomt tijdens productieprocessen in fabrieken of als restant uit de sortering van gemengd restafval. Ieder jaar worden enorme hoeveelheden hiervan afgevoerd naar de vuilstort." Arjen en zijn collega's gaat dit aan het hart. "Daarom hebben we gekeken op welke wijze dit afval opnieuw te gebruiken is. Neem het afval dat vrijkomt tijdens de productie van voedsel. Veel hiervan is recyclebaar of kan worden ingezet als grondstof. En als laatste optie is ook energierugwinning door middel van verbranding mogelijk."

Samenwerking

Het storten van herinzetbaar afval is eigenlijk verboden, maar met een ontheffing kan dit toch worden toegestaan. "We kregen steeds meer

aanvragen voor stortontheffingen en hebben daarom een inventarisatie gemaakt van de verschillende afvalstromen. Hieruit bleek dat er jarenlang veel buitenlands afval ons land binnenkomt. Dit wordt vaak nuttig toegepast als brandstof, maar verdrijft ons eigen afval richting de stortplaats. Vooral omdat de belasting op het storten van afval erg laag is."

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied deelde deze bevindingen met andere omgevingsdiensten. "Hiermee kregen we een gezamenlijk beeld van deze negatieve trend en we opereren nu veel meer als eenheid. Belangrijk, want nogal wat bedrijven 'shoppen' met hun afval. Lukte het niet bij de ene omgevingsdienst dan probeerden zij dit bij de andere. Dankzij onze samenwerking kan dit niet meer zo gemakkelijk."

Insteken op hergebruik

Inmiddels zijn de eerste resultaten van de inspanningen zichtbaar: de belasting op storten is verhoogd en er is landelijk een vermindering van het storten van herinzetbaar afval. "Maar we zijn er nog niet, want je wilt uiteindelijk naar nul kilo gestort herinzetbaar afval. Hergebruik en recycling, op welke manier dan ook, moet voorop komen te staan." In feite komt wat bedrijven moeten doen in de ogen van Arjen overeen met wat van burgers wordt verwacht. "Het klinkt misschien cliché, maar meer afval scheiden leidt echt tot minder afval verbranden en storten."

WERKEN AAN VEILIGE FESTIVALS

Wist je dat de OD NZKG betrokken is bij veel festivals en evenementen? Van Amsterdam Pride en Mysteryland tot de Grand Prix van Zandvoort. De omgevingsdienst waakt hier over de veiligheid van constructies en vuurwerkshows. Ook is er aandacht voor het voorkomen van geluidsoverlast.

Bij festivals worden vrijwel altijd podia, tribunes en tenten opgebouwd. De Omgevingsdienst controleert deze tijdelijke constructies op de veiligheid. Een verantwoordelijke taak, want bij een ongeluk zijn de gevolgen vaak niet te overzien. Denk maar eens wat het instorten van een tent of tribune te weeg kan brengen onder de mensenmassa's.

Mensenmassa's

Martine Tervoort weet dit als geen ander. Als controlerend constructeur komt zij op veel evenementen in Amsterdam en Haarlemmermeer. "Op festivals gaat het om bouwwerken die hooguit enkele dagen staan, maar waarbij de risico's hoog zijn vanwege de grote mensenmassa's. Ik let daarom altijd extra op bij welke windkracht een tent dicht moet. Maar ook op de verankering van objecten en het risico op kantelen."

Vuurwerk en geluid

Tegenwoordig is er bijna geen festival meer zonder vuurwerkshow. Ook daarbij staat veiligheid altijd voorop. Zo is er oog voor de afstand tot het

publiek en zowel de windkracht als de windrichting. Inspecteurs Erwin van Teijlingen en Ruben Basjes controleren tijdens de opbouw, het afsteken en het opruimen van het vuurwerk. "Veiligheid staat natuurlijk voorop. We controleren bijvoorbeeld op de afstand tot het publiek, maar ook of de wind mogelijk invloed heeft op waar het vuurwerk terecht komt."

Tot slot staan in de vergunning van een festival altijd geluidsvoorschriften. Hierin staat hoeveel geluid het festival mag produceren, gemeten vanaf een bepaalde afstand van het festivalterrein. Daarmee waarborgt de Omgevingsdienst dat er zo min mogelijk geluidsoverlast is voor de omgeving.

Gelukkig zijn de meeste organisatoren zich goed bewust van het belang van een goede veiligheid en het voorkomen van geluidsoverlast, omdat ze hun festival het jaar erop meestal weer willen organiseren.

RENOVATIE PIET HEINTUNNEL

Ruimtelijke projecten

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is betrokken bij veel ruimtelijke projecten. Daarbij gaat het vaak om het waken over de veiligheid en voorkomen van geluidsoverlast bij bouwwerkzaamheden. Op deze pagina's staan voorbeelden van enkele van deze projecten.

De Piet Heintunnel in Amsterdam moest gerenoveerd worden om aan de nieuwe tunnelwetgeving te voldoen. In 2022 zijn de technische installaties vervangen, waaronder ventilatoren, verlichting, camera's en hulppostkasten. Daarnaast zijn er nieuwe vluchtdeuren in de tunnel geplaatst en is brandwerende beplating aangebracht. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied waakte over de vei-

ligheid met vergunningverlening en toezicht tijdens de werkzaamheden.

Begin 2023 is de tunnel geopend. Daarmee is het werk van de omgevingsdienst niet klaar. Minimaal elke zes jaar controleren we de veiligheid van de tunnel.

Foto:
Tom Feenstra

Verdiepte aanleg A9 bij Amstelveen

Bij Amstelveen wordt de A9 over een lengte van 1,6 kilometer verdiept aangelegd. Ook wordt in totaal veertien kilometer aan geluidsschermen langs de weg gebouwd. Verder wordt de snelweg tussen Badhoevedorp en Holendrecht verbreed.

Tijdens de bouw is een bypass aangelegd met de grootste tijdelijke hulpbrug van Nederland. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied heeft voor alle werkzaamheden de vergunningen verleend en houdt toezicht op het werk. Hierbij zijn veiligheid en geluid belangrijke aandachtspunten, aangezien dicht tegen de bewoning en publieke ruimte wordt gebouwd. Doel van het project is de verhoging van de doorstroom en verbetering van de leefomgeving voor omwonenden.

Bodemsanering Buiksloterham

De Buiksloterham is een voormalig industriegebied aan de oever van het IJ, dat wordt getransformeerd tot stadswijk. Door de industrie is de bodem op veel plaatsen verontreinigd. De OD NZKG houdt toezicht op de bodemsanering, waarbij zo min mogelijk overlast mag worden veroorzaakt voor de omgeving. Zo moet de aannemer bijvoorbeeld maatregelen treffen om emissie van gevaarlijke stoffen te voorkomen.

In 2022 werd onder meer een stuk grond gesaneerd met daarin een grote hoeveelheid oplosmiddelen. Om overlast te voorkomen werd onder een

tent gewerkt. De grond op het terrein wordt zoveel mogelijk hergebruikt en de meest verontreinigde grond wordt afgevoerd met schepen. Dit beperkt het aantal vrachtbewegingen over de openbare weg en zorgt voor minder CO₂-uitstoot.

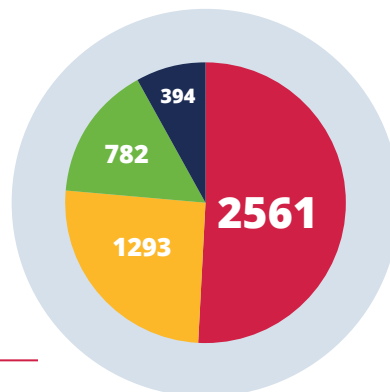


BODEMSANERING BUIKSLOTERHAM

2022 in cijfers

In 2022 ontvingen we 5030 overlastmeldingen

- Geur 2561
- Geluid 1293
- Stof 782
- Overig 394



In 2022 hielden we toezicht op **17.830** bedrijven.
Hiervan vielen **167** in de categorie 'zwaardere industrie'



Een greep uit de cijfers



69 **Lasten onder dwangsom opgelegd**
Een last onder dwangsom is een herstelsanctie. Hierbij krijgt een bedrijf een bepaalde tijd om een overtreding te beëindigen. Gebeurt dit niet, dan moet het bedrijf een vastgesteld bedrag aan de omgevingsdienst betalen.

4883 **Milieucontroles uitgevoerd**

302 **Handhavingsbesluiten genomen**
Wanneer een bedrijf de regels overtreedt, kunnen wij een handhavingsbesluit opleggen, zoals een dwangsom of een (gedeeltelijke) sluiting van het bedrijf.

2506 **Meldingen ongewoon voorval ontvangen**
Een ongewoon voorval is een gebeurtenis binnen een bedrijf die afwijkt van het normale bedrijfsproces en nadelige gevolgen voor het milieu kan opleveren. Een bedrijf moet een ongewoon voorval zo snel mogelijk bij ons melden zodat wij (indien noodzakelijk) ter plaatse kunnen gaan.

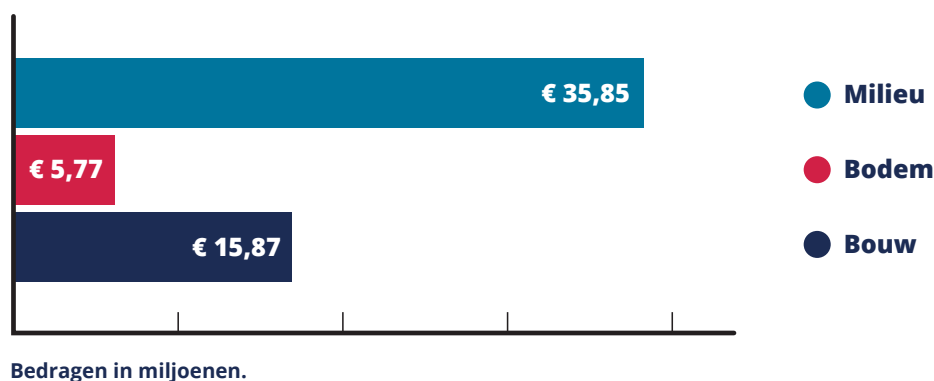
1016 **Vergunningen milieu en bouw verstrekt**



Aantal medewerkers **596**

Waar is het geld aan besteed?

Totaal **€ 57,48** Miljoen





Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Contactgegevens

Ebbehout 31, 1507 EA Zaandam

Telefoon: 088-567 0200

www.odnzkg.nl